

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **R. B. a spol.** pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, d/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. a/, § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 23. októbra 2012 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený **F. G.**, zastúpený obhajcom **P. T.**, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 8. marca 2012 sp. zn. 6 To 4/2012 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **F. G.** **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo 16. novembra 2011 sp. zn. 1 T 83/2011 bol obvinený **F. G.** uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, d/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť spoločne s obvinenými **K. G.**, **E. G.** formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. s použitím § 138 písm. a/, § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

obvinení **R. B.**, **K. G.**, **F. G.** a **E. G.** po vzájomnej dohode v úmysle vylákať zdravotne ťažko postihnutú **A. K.**, nar. **X.**, z jej bytu vo **V. na H. ul. č. X.**, použitím elektrického paralyzéra ju na chodbe omráčiť a následne jej odcudziť z bytu zlaté predmety a iné cennosti, ktoré by speňažili a výtťažok si rozdelili, uskutočnili tento čin po predchádzajúcej príprave a rozdelení úloh tak, že dňa 26.11.2010 vo večerných hodinách prišli všetci štyria na osobnom

motorovom vozidle zn. Peugeot Boxer, EČ: X., k bytovému domu, v ktorom poškodená bývala, po vpustení obžalovaných R. B. a E. G. poškodenou do vnútra bytového domu s tým, že majú záujem kúpiť si od nej prsteň, obžalovaný R. B. využil moment, keď A. K. otvorila dvere na svojom byte, strčil jej nohu do dverí, vtlačil ju do chodbičky, kde sa pokúšal omráčiť ju elektrickým paralyzérrom, ktorý jej prikladal na krk a keď sa mu to pre nefunkčnosť paralyzéra nepodarilo, udrel ju viackrát päťou aj paralyzérrom do tváre až spadla na zem a tam ju ešte niekoľkokrát kopol do hlavy, pričom z bytu stihol odcudzovať iba dámsku kabelku s osobnými vecami poškodenej, ktorú však vzápätí stratil, pretože bol vyrušený susedmi a následne z miesta činu ušiel aj s ostatnými obžalovanými; poškodená A. K. utrpela pri čine pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy – tváre s krvným výronom v oblasti tváre, zlomeninu tvárových kostí Le Fort II, zlomeninu čeľustnej dutiny vľavo, zlomeninu nosových kostí a tržno-zmliaždenú ranu v záhlaví zasahujúcu do podkožného tkaniva, pričom tieto zranenia si u nej vyžiadali liečenie v trvaní dvoch mesiacov.

Za to bol odsúdený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j/, § 37 písm. k/, § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov, pričom na výkon uloženého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. boli poškodení A. K. a V. Z. P. a.s., s nárokmi na náhradu škody odkázaní na konanie vo veciach občianskoprávných.

Podľa § 83 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. súd uložil zhabanie vecí – 1 ks elektrického paralyzéra, ktorej vlastníkom sa podľa § 83 ods. 2 Tr. zák. stáva štát.

Na základe včas podaného odvolania obvinených R. B., K. G., F. G., E. G. a poškodenej A. K. vo veci rozhodoval Krajský súd v Trnave, ktorý uznesením z 8. marca 2012 sp. zn. 6 To 4/2012 podľa § 319 Tr. por. odvolanie všetkých obvinených i poškodenej ako nedôvodné zamietol.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 8. marca 2012, kedy vo veci rozhodol Krajský súd v Trnave. Uvedeného dňa obvinený F. G. nastúpil výkon uloženého trestu a v súčasnosti ho vykonáva v Ústave na výkon trestu Leopoldov. Odpis

druhostupňového rozhodnutia obvinený prevzal 11. mája 2012, jeho obhajca 9. mája 2012. Uznesenie súdu druhého stupňa bolo doručené aj ostatným stranám trestného konania.

Okresný súd Piešťany 19. septembra 2012 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného F. G., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu P. T., ktorý ho obhajoval aj v pôvodnom konaní. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 16. júla 2012.

V písomných dôvodoch svojho mimoriadneho opravného prostriedku obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/, i/ Tr. por., pretože v trestnom konaní bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a rozhodnutie prvostupňového súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a vytýkané nedostatky neboli napravené ani v konaní o riadnom opravnom prostriedku pred odvolacím súdom. Obvinený v podstate zopakoval argumentáciu uvedenú v dôvodoch svojho odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. uviedol, že zo strany odvolacieho súdu došlo v jeho prípade k porušeniu zákona, pretože bol právoplatne odsúdený za skutok, pre ktorý nebolo začaté trestné stíhanie, čím bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. V tejto súvislosti citoval súvisiace ustanovenia Trestného poriadku so záverom, že uznaný za vinného môže byť iba z takého skutku, pre ktorý mu bolo nielen vznesené obvinenie a podaná obžaloba, ale pre ktorý bolo začaté aj trestné stíhanie.

Z popisu skutkového stavu uvedeného v jednotlivých rozhodnutiach orgánov činných v trestnom konaní je zrejmé, že trestné stíhanie bolo začaté iba pre skutok, ktorý sa odohral vo V. dňa 26. novembra 2010 o 18.55 hod., avšak obvinenie už bolo vznesené aj pre skutok, ktorý mu predchádzal a odohral sa vo V. v ten istý deň v čase o 17.20 hod. V tejto súvislosti poukazoval na nedostatky obžaloby, ktorá sa bližšie k jednotlivej účasti obvinených na skutku nevyjadřila v evidentnej snahe neskomplicovať rozhodovanie. Obžaloba je nepreskúmateľná, pričom súd prvého stupňa zopakoval nedostatky obžaloby a z rozsudku vôbec nevyplýva, ako sa vysporiadal s jednotlivými faktami a jeho obranou.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom uviedol, že časovo prvý skutok, účasť na ktorom nepopiera s výhradou, že sa necíti byť zodpovedný za jeho zorganizovanie, sa dostal iba do štádia pokusu. V čase dobrovoľného upustenia od jeho dokonania vzhľadom na odchod všetkých obvinených z miesta činu, nehrozilo záujmu chráneného Trestným zákonom žiadne nebezpečenstvo. Je presvedčený, že aj v prípade neexistencie procesnej prekážky (neexistencia začatia trestného stíhania) sú splnené v jeho prípade zákonné podmienky zániku trestnosti v zmysle § 14 ods. 3 Tr. zák.

Pokiaľ ide o skutok, pre ktorý bolo riadne začaté trestné stíhanie a následne vznesené aj obvinenie a podaná obžaloba, nebránila na rozdiel od časovo prvého skutku ohľadne tohto skutku žiadna procesná prekážka tomu, aby súd o ňom rozhodol rozsudkom. Nakoľko sa však tohto skutku nedopustil, mal ho súd spod obžaloby podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodiť. V priebehu dokazovania totiž nebol produkovaný žiadny dôkaz, že by sa na spáchaní skutku podieľal. V čase jeho spáchania sedeli s K. G. v motorovom vozidle vzdialenom najmenej 100 metrov od miesta činu.

Napokon vo svojom dovolaní vytýkal obom súdom pochybenie pri ukladaní trestu, pretože v jeho prípade nepoužili zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák., hoci pre uvedený postup boli splnené všetky zákonné podmienky.

Záverom svojho dovolania navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 2 ods. 1, ods. 9 Tr. por. v spojení s ustanoveniami § 163 ods. 3, § 199 ods. 3, § 206 ods. 3, ods. 4, § 234 ods. 2, § 237 ods. 1, ako aj v ustanovení § 188 Tr. zák., § 20 Tr. zák., § 14 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. v jeho neprospech, zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec vrátil tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Predsedička senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu v lehote, ktorú im určila, k dovolaniu obvineného vyjadriť. Uvedenú možnosť využil iba prokurátor, ktorý podaním z 22. augusta 2012 (č.l. 876-877) navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., pretože neboli splnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. prostredníctvom zvoleného obhajcu. Zároveň však zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/) Tr. por.

Najvyšší súd opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek chýb. Tie sú taxatívne vymenované v ustanovení § 371 Tr. por. a úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či námietky uvedené v dovolaní obsahovo skutočne naplňajú niektorý z dovolacích dôvodov uvedených v dovolaní.

Obvinený F. G., ako bolo vyššie uvedené, v prvom rade uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu je popri prezumpcii neviny jedným z najdôležitejších základných práv osôb, proti ktorým sa vedie trestné stíhanie. Hlavným účelom tohto práva garantovaného čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je dosiahnutie spravodlivého súdneho rozhodnutia. Ide o právo, ktoré je v záujme nielen trestne stíhanej osoby a na jej prospech, ale aj v záujme demokratického právneho štátu, založeného na úcte k právam a slobodám človeka a občana.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom

neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, však samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

V prerokúvanej veci obvinený naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videl v tom, že bol uznaný za vinného zo skutku, pre ktorý nebolo začaté trestné stíhanie. Podstata jeho námietky spočíva v tom, že v jeho prípade išlo o dva skutky, pričom pre prvý skutok nebolo začaté trestné stíhanie. Uvedená argumentácia v danom prípade neobstojí a je v rozpore s právnou teóriou o totožnosti skutku, ako na to správne poukázal aj prokurátor vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že trestné stíhanie vo veci podľa § 199 ods. 2 Tr. por. bolo začaté uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Trnave – vysunuté pracovisko Piešťany z 26.11.2010 pod ČVS:ORP-1734/OVK-PN-2010 pre skutok právne posúdený ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. Podľa názoru dovolacieho súdu toto uznesenie vyšetrovateľa má všetky náležitosti predpokladané ustanovením § 199 ods. 3 Tr. por. Netreba zabúdať, že išlo o počiatočné štádium trestného konania, kedy vyšetrovateľ vychádzal z výsledkov obhliadky miesta činu a neboli známe ešte všetky relevantné skutočnosti. V dobe zahajovania trestného stíhania nie je možné od vyšetrovateľa požadovať celkom vyčerpávajúci popis stíhaného skutku, akého sa domáha obvinený. Formulácia skutku, ktorý objekt trestného činu a za akých okolností mal byť popísaným konaním zasiahnutý, je preto dostatočná. Skutok vo výroku tohto uznesenia je popísaný vyšetrovateľom tak, že vyjadruje skutkové okolnosti naplňajúce všetky znaky skutkovej podstaty stíhaného zločinu, resp. prečinu.

V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že predmetom trestného stíhania je vždy skutok, ktorého podstatu tvorí trestnoprávne konanie páchatel'a a ním zapríčinený trestnoprávny následok, pričom od skutku je potrebné odlišovať jeho popis. Za jeden skutok sa považuje celý vývoj trestnej činnosti od prípravy, cez pokus, resp. i niekoľko neúspešných

pokusov až k dokonaniu činu. V týchto prípadoch je jednota vytváraná vzťahom k tomu istému následku. Tak tomu bolo aj v posudzovanom prípade. Z uvedeného vyplýva, že k žiadnemu zásadnému porušeniu práva na obhajobu v prípade obvineného nedošlo a jeho námietky nenapĺňajú uplatňovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Obvinený F. G. ako ďalší dovolací dôvod uplatnil ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Uvedenou formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva, nie však z hľadiska procesných predpisov. Poukázaním na uvedený dovolací dôvod preto nemožno namietat' porušenie procesných predpisov. V medziach tohto dovolacieho dôvodu možno namietat', že skutok tak, ako bol súdom zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin nejde alebo ide o iný trestný čin, než ktorým bol obvinený uznaný za vinného. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu však nie je možné preskúmať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené. Rovnako nie je možné preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia vykonaných dôkazov v zmysle § 2 ods. 10 a 12 Tr. por., pretože táto činnosť súdu spočíva na aplikácii procesných ustanovení a nie hmotnoprávnych.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že najvyšší súd nie je ďalšou odvolacou inštanciou, a preto nemôže preskúmať a posudzovať postup súdov prvého a druhého stupňa pri hodnotení vykonaných dôkazov. Najvyšší súd ako súd dovolací, je naopak povinný vychádzať zo skutkových zistení súdu prvého, prípadne druhého stupňa a potom v nadväznosti na nimi zistený skutkový stav, môže posudzovať hmotnoprávne posúdenie skutku.

V posudzovanej veci uplatnené dovolacie námietky obvineného smerujú primárne do oblasti skutkových zistení. Z jeho strany ide o výhrady voči spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdom nižšej inštancie, najmä súdu prvého stupňa. V podstate sa obvinený

takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre neho priaznivú a od skutkových zistení oboch súdov inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení.

Z uvedeného je zrejmé, že argumenty uvedené v dovolaní obvineného nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože sa netýkali právneho posúdenia, ale výlučne skutkových zistení a hodnotenia dôkazov.

K námietkam obvineného voči výške uloženého trestu považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že námietky voči druhu a výmere uloženého trestu možno úspešne uplatňovať iba v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., aj to iba vtedy, ak bol obvinenému uložený taký druh trestu, ktorý zákon nepripúšťa, alebo mu bol uložený trest vo výmere mimo trestnej sadzby uvedenej v Trestnom zákone, čo sa v prípade obvineného nestalo. Nepoužitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody nezakladá žiadny dovolací dôvod.

Najvyšší súd opakovane zdôrazňuje, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V prípade, že tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného F. G. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 23. októbra 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová